

ОБЛІК, ОПОДАТКУВАННЯ І КОНТРОЛЬ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ

**МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ,
присвяченої 50-річчю
Черкаського інституту
ДВНЗ «Університет банківської справи»**

22 березня 2018 року

Черкаси 2018

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УНІВЕРСИТЕТ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ»
ЧЕРКАСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ

ОБЛІК, ОПОДАТКУВАННЯ І КОНТРОЛЬ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ

**МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ,
присвяченої 50-річчю
Черкаського інституту ДВНЗ «Університет банківської справи»
22 березня 2018 року**

Черкаси
2018

Лук'янець О. В., Михайленко К. Теоретичні аспекти аналізу доходів підприємства	123
Шинкаренко О. М., Мірошніченко І. Особливості аналізу фінансових результатів на підприємстві	126
Рилєєв С. В. Матеріальні оборотні активи як обліково-аналітична категорія підприємств аквакультури	128
Руденко О. А., Пархоменко І. Управління конкурентоспроможністю в сільському господарстві	131
Серветник К. Управління процесами диверсифікації на малому підприємстві	134
Савченко Т. Г., Джолос А. Публічна система рейтингової оцінки як інструмент фінансового аналізу діяльності банків України	137
Садовнича С. О. Дебіторська заборгованість та її вплив на фінансовий стан підприємства	140
Христич Є. І. Методи оцінки конкурентоспроможності підприємства	142
Чубань В. С. Аналіз особливостей визначення матеріальних втрат від пожеж	144

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ

ТА РОЗВИТОК БІЗНЕС-КОМУНІКАЦІЙ	146
Beloshapka I., Migal D. Networking as a key part of job hunting	146
Кравченко О. О., Кваченко Ю. Використання соціальних мереж для маркетингу та реклами	148
Кобиляцька К. Наслідки членства України в СОТ	150
Кравченко О. О., Павлик Н. Прихований маркетинг: його роль у просуванні товарів	152
Майстренко С. В. Міжособистісні комунікації в процесі бізнесової діяльності	155
Пантелєєва Н. М., Змієвська С. Деякі аспекти попередження кризових ситуацій у діяльності банків	158
Ткаченко Ю. Зарубіжний досвід формування основних аспектів поведінкової економіки	161
Улянич Ю. В. Інформаційна система аграрного бізнесу	163
Чернявський А. Л., Півошенко Г. Напрями модернізації процедури антидемпінгових розслідувань	165

- визначенню можливостей одержання прибутку відповідно до кон'юнктури ринку та ресурсного потенціалу підприємства.

Отже, фінансові результати відображають мету підприємницької діяльності, її доходність, і є вирішальними для підприємства. Крім власників, керівництва і колективу підприємства фінансові результати цікавлять кредиторів, державні органи, фондові біржі. Основним фінансовим результатом підприємства є його прибуток. Прибуток є основним фінансовим джерелом розвитку підприємства, науково-технічного удосконалення його матеріальної бази і продукції, всіх форм інвестування. Він служить джерелом сплати податків.

Список використаних джерел

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [Електронний ресурс] : наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73. – Режим доступу : zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13.
2. Бутинець Ф. Ф. Економічний аналіз : [навч. посіб.] / Ф. Ф. Бутинець. – Житомир : Рута, 2003. – 680 с.
3. Мних Є. В. Економічний аналіз діяльності підприємства : підручник / Мних Є. В. – К. : Київський нац. торг-екон. ун-т, 2008. – 514 с.

УДК 336.663:657.42

МАТЕРІАЛЬНІ ОБОРОТНІ АКТИВИ ЯК ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНА КАТЕГОРІЯ ПІДПРИЄМСТВ АКВАКУЛЬТУРИ

Рилєєв С. В., к.е.н., доцент,
доцент кафедри обліку і оподаткування
Чернівецького торговельно-економічного інституту КНТЕУ
e-mail: ryleev76@gmail.com

Загальновідомо, що від забезпечення оборотними активами, їх структури в значній мірі залежить ефективність функціонування, платоспроможність, ліквідність та фінансова стійкість всіх суб'єктів господарювання включаючи підприємства аквакультури. Як наслідок, до системи управління оборотними активами поряд з плануванням та бухгалтерським обліком входить систематичний аналіз їх складу, динаміки, структури, співвідношення потреб поточної фінансово-господарської діяльності. В результаті цього відбувається виявлення можливих напрямків підвищення ефективності їх використання, зменшення операційного, а отже й фінансового циклів в системі забезпечення конкурентоспроможності підприємств рибної галузі.

Важливою умовою розвитку підприємств аквакультури та інтенсифікації виробництва рибної продукції виступає забезпеченість матеріальними оборотними активами (МОА) та ефективне їх використання. Це зумовлено тим, що вартість матеріальних ресурсів становить значну питому вагу у витратах

виробництва продукції та у вартості майна, відповідно, економне та раціональне використання МОА, особливо матеріалів с/г призначення та поточних біологічних активів, сприяє підвищенню ефективності господарювання та зміцненню фінансового стану підприємств аквакультури.

У системі фінансового менеджменту та фінансового аналізу за формою функціонування оборотні активи поділяються на матеріальні оборотні активи або запаси та нематеріальні або монетарні оборотні активи [4, с. 17].

У працях науковців та навчально-методичній літературі поруч із поняттям «МОА» зустрічаються поняття «запаси», «матеріальні ресурси», «матеріальні запаси», «предмети праці», «матеріально-виробничі запаси» тощо.

Слід визнати, що наведені вище терміни та їх визначення не перебувають між собою у взаємовиключному протиріччі, а лише економічно обґрунтовано доповнюють, поглиблюють і розвивають один одного, відображаючи ту чи іншу властивість матеріальних ресурсів як економічної категорії. Такі терміни, як «матеріально-виробничі запаси», «виробничі запаси» вказують на причетність до процесу виробництва продукції. Будь-яке виробництво характеризується взаємодією трьох простих елементів: праці, предметів та засобів праці. Поняття «матеріальні ресурси», «матеріальні запаси» та «МОА» вказують на наявність матеріально-речової (фізичної) форми. Категорія «матеріальні оборотні активи» містить дві складові: перша – аналогічно матеріальним запасам та матеріальним ресурсам, вказує на наявність матеріальної форми; друга, що вони є складовими майна (активів), тобто повинні відображатися у Балансі (звіті про фінансовий стан) форми № 1.

Враховуючи статті бухгалтерського балансу, до введення в дію НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», поняття «матеріальні оборотні активи» для всіх підприємств, включаючи юридичні особи, які функціонують у галузі сільського господарства та сфери аквакультури, можна було ототожнювати із категорією «запаси», адже до складу останніх, крім виробничих запасів, незавершеного виробництва, готової продукції та товарів, входили й поточні біологічні активи. Починаючи з першого кварталу 2013 р., відповідно до методологічних засад вітчизняних стандартів, а саме П(С)БО 9 «Запаси» (П(С)БО 9) та П(С)БО 30 «Біологічні активи» (П(С)БО 30), у Балансі з уточненою назвою «звіт про фінансовий стан» статтю «Поточні біологічні активи» було відокремлено від запасів підприємства.

Це стало логічним кроком, адже у Примітках до річної фінансової звітності присутні окремі розділи VIII «Запаси» та XIV «Біологічні активи» у складі останнього, відображаються як довгострокові – складова необоротних, так і поточні – складова оборотних активів, біологічні активи підприємства.

І знову, як з інвестиційною нерухомістю, яка в Балансі (звіті про фінансовий стан), наводиться окремою статтею, а у Примітках до річної фінансової звітності відображається у складі розділу II «Основні засоби», так і з поточними біологічними активами, які у діючій формі балансу відокремлені від запасів, проте у Примітках наводяться у складі розділу VIII «Запаси», хоча інформація щодо них присутня і у розділі XIV «Біологічні активи».

МОА підприємств аквакультури складаються із запасів, облік яких регулюється П(С)БО 9, та поточних біологічних активів, методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації щодо яких визначаються П(С)БО 30. Хоча і тут є свої нюанси, зокрема норми П(С)БО 9 не поширюються на поточні біологічні активи, якщо вони оцінюються за справедливою вартістю відповідно до П(С)БО 30 [2]. У той же час, норми П(С)БО 30 не поширюються на біологічні активи, не пов'язані із здійсненням сільськогосподарської діяльності [3]. Отже, якщо будь-яке підприємство придбало об'єкт поточних біологічних активів, який оцінюється за первісною (вартістю придбання) вартістю, та який не буде використаний для здійснення сільськогосподарської діяльності, то до нього застосовуються норми П(С)БО 9 [2].

МОА в структурі категорій та понять, які містяться у правовому полі, що регулює бухгалтерський (фінансовий) облік наведені на рис. 1.

Отже, МОА – це матеріальні активи у вигляді запасів та / або поточних біологічних активів, що контролюються підприємством у результаті минулих подій, та утримуються або використовуються для здійснення основної діяльності впродовж операційного циклу в системі отримання відповідних економічних вигод у майбутньому. Дане визначення містить ознаки активу, його матеріальну форму, сфера використання – основна діяльність, термін та мета використання або утримання – операційний цикл та збільшення економічних вигід.

Рис. 1. Матеріальні оборотні активи в системі нормативно-правової бази, що регулює бухгалтерський (фінансовий) облік [1–3]

Ураховуючи зазначене вище, для суб'єктів, які функціонують у сфері аквакультури, як і для всіх с/г підприємств, особливо в системі фінансового аналізу (визначення типу фінансової стійкості, оцінка ліквідності балансу, розрахунок коефіцієнтів, які характеризують платоспроможність, фінансову стійкість, ділову активність тощо), слід оперувати саме поняттям «матеріальні оборотні активи», для всіх інших підприємств або, класично «запаси», або «матеріальні оборотні активи».

Список використаних джерел

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [Електронний ресурс] : Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» [Електронний ресурс] : Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.1999 № 246. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>.
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи» [Електронний ресурс] : Наказ Міністерства фінансів України від 18.11.2005 № 790. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1456-05>.
4. Шиврина Т. Б. Управление оборотными активами предприятий АПК : монографія / Т. Б. Шиврина. – Киров : Вятская ГСХА, Аверс, 2011. – 139 с.

УДК 631.1:005.332.4

УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ

Руденко О. А.,

старший викладач кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування
Черкаського державного технологічного університету
e-mail: ksyharudenko@gmail.com

Пархоменко Інна,

студентка 4-го курсу спеціальності «Менеджмент»
Черкаського державного технологічного університету

Аграрний бізнес є невід'ємною частиною економічного розвитку України, тому управління та підвищення конкурентоспроможності у сільському господарстві належить до пріоритетних завдань національного економічного розвитку. В цьому закладенні значення сільських господарств у забезпеченні розвитку аграрного ринку, налагодження зовнішньоекономічних зв'язків, створення надійних ринків збуту продукції.

Актуальність вирішення проблеми конкурентоспроможності сільсько-господарських підприємств посилюється фактором вступу України до світової організації торгівлі (СОТ). Тільки конкурентоспроможні підприємства можуть виробляти продовольчу продукцію у відповідності до вимог міжнародних стандартів, та зможуть використати переваги міжнародного співробітництва у